

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala

Vaihde 08-5875 6000

Telefax 08-536 0181

www.vaala.fi

Kunnanjohtajan selvitys maakunnan vaihdoksen vaikutuksista.

Maakuntien liittojen tehtävät

Maakunnallisilla liitoilla on sekä lakisäätöisiä että vapaaehtoisia tehtäviä.

Maakunnan liitot toimivat alueiden kehittämisestä annetun lain mukaisesti aluekehitysviranomaisena.

Laki alueiden kehittämisestä: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20091651>

- Maakunnan liitto on alueensa lakisäätöinen kuntayhtymä, jossa jokaisen kunnan on oltava jäsen
- Liitoilla on kaksi lakisäätöistä päätehtävää: 1) alueiden kehittäminen ja 2) maakuntakaavoitus
- Liitot ovat keskeisiä kansainvälisiä toimijoita ja ne suurelta osin vastaavat EU:n rakennerahasto-ohjelmista ja niiden täytäntöönpanosta
- Maakunnan liitto on alueensa merkittävin edunvalvoja
- Maakunnan liitto vaalii monipuolisesti alueensa kulttuuria ja perinteitä verkottumalla alan ja alueensa toimijoiden kanssa henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edistämiseksi

Einkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia (ELY-keskus) on 15 ja niihin on koottu entisten TE-keskusten, alueellisten ympäristökeskusten, tiepiirien, lääninhallitusten liikenne- ja sivistysosaston sekä Merenkululaitoksen tehtäviä. Osa tehtävistä siirtyi samaan aikaan perustettuihin aluehallintovirastoihin (AVI).

Einkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista on säädetty laissa 897/2009 ja valtioneuvoston asetuksessa ELY- Keskuksista (annettu 20.11.2009). ELY- keskusten yleishallinnollisesta ohjauksesta vastaa Työ- ja elinkeinoministeriö, mutta niiden lukumäärästä, toimialueista, nimistä ja toimipaikoista säädetään em. valtioneuvoston asetuksella. TE- Toimistot toimivat ELY- keskusten alaisina.

ELY-keskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla. ELY-keskusten arvoja ovat asiakaslähtöisyys, osaaminen, yhteistyö ja avoimuus.

ELY-keskuksissa on kolme vastuualuetta:

- elinkeinot, työvoima ja osaaminen
- liikenne ja infrastruktuuri
- ympäristö ja luonnonvarat

ELY-keskukset toimivat yhteistyössä maakunnan liittojen kanssa.

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala

Vaihde 08-5875 6000

Telefax 08-536 0181

www.vaala.fi

MAANTIETEELLISEN SUUNTAUTUMISEN VAIKUTUKSIEN ARVIOINTIA

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Erikoissairaanhoito

Vaalan kunta hankkii erikoissairaanhoidon palvelut Oulun yliopistollisesta sairaalasta. Kuntalaisilla on myös halutessaan mahdollisuus hakeutua Kainuun keskussairaalaan.

Maakunnan vaihdoksella ei vaikutuksia erikoissairaanhoidon järjestämiseen.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Oulunkaaren kuntayhtymä järjestää ja pääosin tuottaa sosiaali- ja terveyspalvelut Vaalalle, ja kunta on ollut Oulunkaaren kuntayhtymän jäsen vuoden 2010 alusta. Jo ennen tätä Vaalalla ja Utajärvellä on ollut yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut vuoden 2005 alusta. Vaalan kunnan työntekijät siirtyivät Oulunkaaren kuntayhtymän työntekijöiksi 1.1.2010.

Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen. Sote-laki on uudistumassa ja sen vaikutukset ovat vielä epäselvät.

Terveyden edistäminen

Terveyden edistäminen on hallintorajat ylittävää ennaltaehkäisevää toimintaa, joka on niin kunnan, kuntayhtymien kuin mm. sairaanhoitopiirin vastuulla. Valmisteilla oleva sotelaki painottaa kunnan vetovastuuta terveydenedistämässä.

Ympäristöterveydenhuolto

Vaalan kunta hankkii ympäristöterveydenhuollon palvelut Pudasjärven kaupungilta (Oulunkaaren ympäristöpalvelut).

Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) tuli voimaan 15.6.2009. Lain mukaan kunnassa tai kunnan yhteistoiminta-alueella tulee olla käytävissään vähintään 10 henkilötyövuotta vastaavat henkilöresurssit, joilla ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestetään.

Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta ympäristöterveydenhuollon järjestämiseen.

VAALAN ALUEELLISEN SUUNTAUTUMISEN VAIKUTUSYRITYSTEN KEHITTÄMISTUKIIN JA MUUHUN RAHOITUKSEEN

Tukialuejako ja asiointi tällä hetkellä

Maakuntien liitot ja ELY-keskukset toimivat tiiviissä yhteistyössä. TE-toimistot ovat ELY-keskusten alaisia. Maakunnan vaihtamisen yhteydessä ELY-keskus ja sen myötä myös TE-toimisto vaihtuu.

EAKR ja ESR myöntövaltuudet tulevat kunnan väestöpohjan suhteessa. Maakuntien välisessä neuvottelussa on sovittu, että Kainuun kulmaluvuista siirtyy Pohjois-Pohjanmaalle Vaalan kehittämiseen tarkoitettu summa EAKR 68 93593 € vuosi ja ESR 32 150861 € vuosi sekä EU-rahoituksen mukana siirtyvä vastaava kansallinen rahoitus. Kehyssiirron teki kuitenkin TEM, laskennassa on käytetty Pohjois-Pohjanmaan kulmalukua, jotka ovat alemmat kuin Kainuussa. Kainuuseen siis jää ikään kuin Vaalalle tarkoitettua

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala
Vaihe 08-5875 6000
Telefax 08-536 0181
www.vaala.fi

rahoitusta. Toisaalta Vaala on mukana Kainuun edun hankkeissa, jotka rahoitetaan Kainuun rahoituskehystä.

Se kuinka paljon rahaa kanavoituu hankkeiden kautta Vaalaan, riippuu hankkeista. Vaalan kunnan ja alueella sijaitsevien yritysten tulee tässä yhteydessä määrittellä kehittämistarpeensa ja keskustella näistä liiton kanssa.

Työllistämistuet

Aluejaolla ei ole vaikutusta yrityksille ja yhteisöille myönnettäviin työllisyysperusteisiin palkka- ja investointitukiin tai työllisyyspoliittisiin avustuksiin. Käsittelijät vaihtuvat osassa tukia/ avustuksia: Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto käsittelee jatkossa työllisyyspoliittiset avustukset sekä palkkatukipäätökset Vaalan osalta.

Yhteispalvelu

ELY-keskus perustaa ja lakkauttaa TE-toimistot ja niiden johtajien virat sekä määrittää TE-toimistojen toimialueet, nimet ja toimipaikat. Kainuun ELY-keskus on lakkauttanut Vaalan, Puolangan ja Sotkamon toimipaikat kesäkuussa 2015. Tällä hetkellä vuokrasopimus on kuitenkin voimassa. Yhteispalvelupiste-sopimus on myös irtisanottu vuoden loppuun. Vaalan tavoitteena on, että yhteispalvelupisteen toiminta jatkuu ELY-keskuksen vaihtuessa. Lisäksi neuvotteluissa ELY-keskuksen kanssa tavoitteena pidetään palvelupäivien järjestämistä yhteispalvelupisteeseen.

Kunnan tulee jatkossa kuulua monialaiseen työvoiman palvelukeskukseen ja nyt organisoiminen suunnitellaan yhdessä Pohjois-Pohjanmaan kuntien kanssa Kainuun kuntien sijaan. Pohjois-Pohjanmaalle on perusteilla yksi TYP-maakunnan alueelle.

Kuljetustuki

Yritysten kuljetustukiin alueellisella suuntautumisella ei ole vaikutusta, sillä ne määräytyvät kuljetusmatkan pituuden ja hakijayrityksen koon mukaan. Yrityksen sijainnilla ei muutoin ole vaikutusta tuen saantiin ja tukitasoon.

Leader-toiminta

Vaala kuuluu Oulujärvi Leader ry:n alueeseen yhdessä Kajaanin, Paltamon ja Puolangan kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2020 loppuun eli nykyisen ohjelmakauden päättymiseen saakka.

Maa- ja metsätalousministeriö on tehnyt päätöksen Leader-ryhmistä ja niiden toiminta-alueista tämän ohjelmakauden loppuun saakka. Vaala on mukana Oulujärvi Leaderissa maakuntavaihdoksesta huolimatta. Vaalalaisten kannalta tämä on hyvä asia: Oulujärvi Leaderin uudella kaudella käytettävissä olevat varat kasvoivat noin 30 % edelliseen ohjelmakauteen verrattuna ja ovat nyt 6 505 000 euroa. Oulun seudun Leaderilla tuo summa on 8 790 000 euroa. Asukaslukuun suhteutettuna Oulujärvi Leaderilla on käytettävissä 184 euroa / alueensa asukas ja Oulun seudun Leaderilla 92 euroa.

Vaalan Leader-hankkeiden viranomaiskäsitely tapahtuu edelleen Kainuun ELY-keskuksessa maakuntavaihdoksesta huolimatta.

Kainuun ja Koillismaan Kalaleader: Vaala on edelleen mukana Kainuun ja Koillismaan ryhmässä, johon nyt on liittynyt myös Pyhäjärvi Pohjois-Pohjanmaalta. Kalaleader-hankkeiden osalta viranomaispäätökset tekee Lapin ELY-keskus, jonne tehtävät on Kainuun ELYstä siirretty.

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala

Vaihde 08-5875 6000

Telefax 08-536 0181

www.vaala.fi

Matkailun yhteismarkkinointi

Matkailun markkinointiresurssit suunnataan pääosin Rokua Geoparkin kehittämiseen ja markkinointiin sekä Humanpolis kehittämissyhtiön kautta. Geopark voi puolestaan tehdä markkinointiyhteistyötä tarvittaessa Kajaanin ja Oulun markkinointiyhtiöiden kanssa. Maakunnan vaihtamisella ei ole vaikutusta yhteistyöhön.

Finnvera Oyj lainat ja takaukset

Finnveran aluejako ei ole maakuntajakoa noudatteleva. Maakunnan vaihtuminen ei vaikuta käsittelyyn vaan hankkeen laatu ja laajuus. Pohjoisessa toimipisteet ovat Rovaniemellä, Kajaanissa ja Oulussa. Hakemukset jaetaan esittelijöille näissä toimipisteissä. Päätökset tehdään alueella keskitetysti.

Osa pienhankkeista (alkutakaukset) käsitellään valtakunnallisesti palvelukeskuksessa. Muut pienhankkeet Vaalan osalta jatkossa Oulussa ja Kajaanissa. Tulevaisuudessa käsittely pienhankkeissa keskittyy lisää. Asian käsittelijän työpisteen sijainti ei vaikuta käsittelyaikaan. Keskimäärin aika on ollut 13 päivää ja alkutakauksissa 3 päivää. (Pauli Piilma)

Kainuun Etu Oy

Vaalan kunta on muiden Kainuun kuntien tavoin osakkaana Kainuun Etu Oy:ssä, jonka tehtävä on Kainuun maakuntasuunnitelmassa kärkitoimialoiksi määriteltyjen toimialojen kehityksen edistäminen EU- ja kansallista kehittämisrahoitusta hyödyntäen. Vaalan kunta voi halutessaan jatkaa Kainuun Etu Oy osakkaana ja osallistua hanketoimintaan. Käynnissä olevat Kainuun Edun kehittämishankkeet viedään loppuun nykyisellä mallilla. Ylimaakunnalliset hankkeet ovat mahdollisia. Toinen vaihtoehto on irtautua kehitysyrityksen toiminnasta ja tarjota sen osakkeita muille osakkaille tai ulkopuolisille ostajille.

Yrittäjähdistys

Vaalan yrittäjät ry kuuluu paikallisena yrittäjähdistyksenä Pohjois- Pohjanmaan yrittäjien aluejärjestöön, joten muutosta nykytilanteeseen ei tulisi.

Kauppakamari

Vaala kuuluu Oulun kauppakamarin Kainuun alaosaan. Asiointi tapahtuu jo nyt Oulun toimiston kautta.

Maatalouden rakennetuet (yhteyshenkilö Timo Lehtiniemi)

Maatalouden rakennetukien tukiprosentit ovat tällä hetkellä samat Pohjois- Pohjanmaalla kuin Kainuussa. Mikäli Vaala vaihtaa maakuntaa, asiakkaat asioivat Pohjois- Pohjanmaan ELY- keskuksessa. Myös asiakkaiden ja maaseutuviranomaisten neuvonta ja koulutus tapahtuu Pohjois- Pohjanmaalla. Rakennetukien rahoituskiintiöt jaetaan ELY-keskuksittain. Pohjois-Pohjanmaalla käytettävissä olevat varat ovat riittäneet kaikkiin haettuihin kriteerit täyttäviin investointi- ja nuorten viljelijöiden spv-hankkeisiin. Varat ELYlle jaetaan maa- ja metsätalousministeriöstä. Kun muutos aluejakoon tulee, siirtyvät varat vuosikiintiöiden jaon yhteydessä. Samoin siirtyvät viranomaisresurssit.

Maatilainvestointien myöntömenettelyihin tulee tällä kaudella valintakriteerit, jotka koskevat kaikkia ELY-keskuksia. Hankkeet pisteytetään keskinäisen vertailun aikaansaamiseksi. Hankkeet rahoitetaan paremmuusjärjestyksessä.

Maataloustuet

Tilavalvonnat ja – tarkastukset hoidetaan sen ELY- keskuksen kautta, jonka alueella kunta sijaitsee. Tukipäätösten valvonta tapahtuu sen ELY- keskuksen toimesta, jonka alueella viljelijätukihallinnon

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala
Vaihe 08-5875 6000
Telefax 08-536 0181
www.vaala.fi

isäntäkunta sijaitsee. Maakunnan vaihto ei vaikuta tukivyohtykykeeseen. Vaikka Vaala tekisi kuntaliitoksen toisen kunnan kanssa, sovellettaisiin Vaalan alueella nykyisiä tukitasoja. Tästä on useita ennakkoratkaisuja muualla Suomessa (Aluekehittämisspäällikkö Heikki Lintala, Mavi).

HUOM (Pekka Knuutinen 7.10.2015):

- vuoden vaihteesta lähtien POP-ely hoitaa rakennusasiatuntijatehtävät myös Kainuun osalta (Kainuussa eläköityy eikä uutta palkata)
- Kainuun ely tekee Vaalan pelto- ja eläinvalvonnat

Tarvittavilta osin tehdään ely-keskustainsäädännön vaatimat ristiinesittelysopimukset ely-keskusten kesken.

Maaseudun kehittämistuet

Ohjelmakaudella 2014–2020 maaseudun kehittämistä rahoitetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahastosta). Maaseudun kehittämisen tuen yleiset säännöt ohjelmakaudelle 2014–2020 määrittelee neuvoston maaseutuasetus. Varat osoitetaan toimivaltaiselle ELY-keskukselle ja niiden määrä muuttuu, kun väestömäärässä tapahtuu muutoksia.

Olemme keskustelleet Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ely-keskusten kesken Vaalan kunnan maakuntavaihdoksen vaikutuksista toidemme tekemiseen ja resursointiin ja sopineet tähän mennessä seuraavaa:

Riistanhoitopiiri ja kuntalaisen oikeus metsästää valtion alueella
Vaala kuuluu Oulun riistanhoitopiiriin. Metsästyslain 8§ kuuluu seuraavasti:

Kuntalaisen oikeus metsästää valtion alueella

Henkilöllä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Lapin tai Kainuun maakuntaan kuuluvassa kunnassa tai Kuusamon, Pudasjärven tai Taivalkosken kunnassa, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2014, on oikeus metsästää kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla.

Voidaan arvioida, että metsästysoikeus valtion mailla säilyy.

Metsäkeskus

Uuden organisaation myötä asia ei ole enää niin relevantti kuin aiemmin. Metsäkeskuksella on nyt prosessiorganisaatio, jossa on kuitenkin palvelujen saatavuuden turvaamiseksi viisi palvelualueita. Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi muodostavat pohjoisen palvelualueen, mutta sen merkitys on vähäisempi kuin vuoden 2012 organisaation alueyksiköiden. Haluamme kuitenkin palvelualue rakenteen myötä edelleen kiinnittyä vahvasti maakuntiin ja kehittää metsäelinkeinoja aktiivisesti.

Kemera-työohjelma rakennetaan jatkossa maakunnittain. Palvelualueet ovat maakuntien kerrannaisia. Pohjois-Pohjanmaa on perinteisesti ollut merkittävä kemera-varojen käyttäjä suuren pinta-alansa vuoksi, mutta en katso Vaalan kunnan asemaan vaikuttavan sen, kumpaan maakuntaan se jatkossa kuuluu. (yhteyshenkilö Jorma Tolonen).

Metsänhoitoyhdistys

Vaala kuuluu mhy Rokua-Paljakkaan yhdessä Puolangan ja Utajärven kanssa. Maakunnan vaihtumisella ei ole mhy:n toimintaan isoja muutoksia. Alueellisesta edunvalvonnasta vastaa koko maassa MTK:n metsäryhmä. (Heikki Rahko, Aluejohtaja MHY)

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala
Vaihde 08-5875 6000
Telefax 08-536 0181
www.vaala.fi

Maanmittauslaitos

Vanhat maanmittaustoimistot lakkasivat vuoden 2015 alusta. Asiakkaat voivat asioida missä palvelupisteessä tahansa. Lähimmät palvelupisteet sijaitsevat Oulussa ja Kajaanissa. Maakunnan vaihtaminen ei vaikuta tilanteeseen.

(Tiedot on toimittanut Maanmittauslaitoksen ylijohdaja Arvo Kokkonen)

MAATALOUSHALLINTO

Uusi laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa on astunut voimaan 1.4.2010. Palvelut Vaalalle järjestää Siikalatva.

Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta maataloushallinnon järjestämiseen.

SVISTYS

Varhaiskasvatus

Vaalan kunta (sivistystoimi) järjestää itse varhaiskasvatuksen palvelut. Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Perusopetus

Vaalan kunta järjestää itse perusopetuksen palvelut. Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta perusopetuksen järjestämiseen.

Kansalaisopisto

Oulujärven kansalaisopiston toimialueena on Vaalan kunta. Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta Oulujärven kansalaisopiston toimintaan. Vaalassa on myös Kainuun musiikkiopiston toimintaa, jonka voidaan arvioida jatkuvan.

Lukiokoulutus

Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta lukiokoulutukseen.

Sivistyksen tukipalvelut

Sivistyksen tukipalvelut toimivat nyt Oulunkaaren kautta.

Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta sivistyksen tukipalveluihin.

Vapaa-aikatoimi

Vaalan vapaa-aikatoimi on perinteisesti tehnyt yhteistyötä sekä Kainuun että Pohjois-Pohjanmaan suuntaan. Suuntautumisella ei ole vapaa-aikatoimen kannalta kovin suurta vaikutusta, koska nuoris- ja liikuntatoimi kuuluvat Pohjois-Suomen AVI:n alueeseen, johon kuuluvat molemmat maakunnat. Nuorisotoimessa yhteistyön painopiste on ollut viime vuosina aktiivisemmin Oulun suunnalla johtuen nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen ja SeutuNapin kautta tehtävästä yhteistyöstä. Toiminnassa ovat mukana Oulun ympäristökunnat sekä Oulunkaaren kunnat. Kainuun kanssa yhteistä on mm. yhteinen tapahtumakalenteri,

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala
Vaihde 08-5875 6000
Telefax 08-536 0181
www.vaala.fi

jota ylläpitää Kainuun Liitto. Nuorten kesätyöllistämiseen saadaan Kainuun Liitolta avustuksena kesätyöseteli toisen asteen 1. vuosikurssin opiskelijoiden työllistämiseen.

Vaalan kunta on jäsenenä Kainuun Liikunta ry:ssä. Liikuntajärjestöistä osa kuuluu Pohjois-Pohjanmaan Liikuntaan ja osa Kainuun Liikuntaan. Kunnan kannalta sillä ei ole merkitystä, kumpaan järjestöön kuuluu, koska molemmista saadaan tarvittaessa samat palvelut.

Kirjasto

Vaalan kirjasto kuuluu tällä hetkellä Kainuun maakuntakirjastoalueeseen, samoin Kainuun kirjastoaineiston hankintarenkaaseen, jossa on nyt keväällä meneillään tarjouspyyntökierron. Kaukolainaus tapahtuu pääosin Kajaanin kuriiripostin kautta. Posti kuljettaa n. kerran viikossa kaukolainalaatikon kirjastoon ja päivittäin. Tämä postitusmuoto on Vaalalle erittäin edullinen ja toimiva.

Kirjastossa on jo yli vuoden ollut käytössä sama Axiellin Aurora-atk-järjestelmä kuin Kainuussakin. Oulun maakuntakirjaston alueella sitä vastoin on mm. Oulussa erilainen järjestelmä, samoin Utajärvellä.

Vaalan kirjastolla ei ole mitään kiirettä vaihtaa maakuntakirjastoa, ellei juridiset syyt siihen pakota.

TEKNINEN TOIMI

Suuntautumisella ei ole suoraa vaikutusta tekniseen toimeen. Käytännössä teknisen toimen yhteistyötä voidaan tehdä minkä tahansa naapurikunnan kanssa maakunnallisesta suuntautumisesta riippumatta.

Utajärvi ostaa rakennustarkastajan palvelut Vaalalta. Keskusteluissa on noussut esille mahdollisuus tiiviimpään yhteistyöhön Utajärven kanssa. Paltamon kanssa Vaalalla on yhteinen aluearkkitehti. Oulunkaaren KOKO-hankeeseen liittyen selvitettiin rakennustarkastuksen yhteistyötarpeita Oulunkaaren kunnissa. Yhteinen rakennustarkastus Oulunkaaren alueella ei ole järkevää. Syksyn 2011 aikana selvitettiin yhteisen teknisen toimen perustaminen Utajärven kanssa. Selvitys ei johtanut yhteistyöhön.

Hallituksen rakennepoliittisessa ohjelmassa vuonna 2013 päätettiin vahvistaa kuntien rakennusvalvontatoimen asiantuntemusta sekä yhtenäistää toimintatapaa kokoamalla rakennusvalvontoja nykyistä isommiksi ylikunnallisiksi yksiköiksi.

Päätöksen taustalla ovat suuret kuntakohtaiset erot rakennusvalvontatoiminnassa, sen resursoinnissa ja osaamisessa sekä säädösten tulkinnoissa. Myös rakentamisen haasteet tulevat lähitulevaisuudessa vaatimaan rakennusvalvontatoimelta uutta osaamista ja erikoistumista.

Lähtökohtana on, että riittävää ja monipuolista asiantuntemusta ja erityisosaamista voidaan tarjota suurempien rakennusvalvontayksiköiden avulla. Samalla riittävä rakentamisen määrä mahdollistaa, että uusmuotoinen toiminta voidaan kattaa lupamaksuilla ja näin saavuttaa myös säästöjä kuntien menoihin.

Työ jakaantuu kolmeen vaiheeseen: organisointivaihtoehtojen määrittely, lainvalmistelu- sekä toimeenpanovaiheen. Uudistusta valmistelee työryhmä, joka arvioi eri vaihtoehtoja ja ohjaa varsinaista lainvalmistelutyötä. Varsinainen uudistus on tarkoitus toteuttaa vuoden 2016 aikana.

Kaavoitus

Maakuntakaavoitus perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin. Maakuntakaavassa esitetään alueidenkäyttötarpeet ja yhdyskuntarakenteen periaatteet maakunnan kehittämisen kannalta. Se ohjaa jäsenkuntien kaavoitusta ja kaikkea muutakin alueidenkäytön suunnittelua maakunnassa.

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala
Vaihde 08-5875 6000
Telefax 08-536 0181
www.vaala.fi

Maakuntasuunnitelmalla ja -kaavalla sovitetaan yhteen valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Samalla sovitetaan yhteen elinkeinoelämän ja ympäristönsuojelun tarpeet.

Maakunnan vaihtamisella on vaikutusta maakuntakaavoitukseen siltä osin, että maakuntakaavoituksen laatiisi Vaalan osalta Kainuun maakunnan sijasta Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Syksyllä 2015 lähtee käyntiin 3. maakuntavaihekaava Pohjois-Pohjanmaalla. Tässä yhteydessä Vaala harmonisoidaan osaksi Pohjois-Pohjanmaata. Erityisenä teemana tarkastelussa 3. vaihemaakuntakaavassa ovat maa-ainesasiat ja kaivostoiminnot sekä muut päivittämisen tarpeet. Lisäksi tarkastellaan Vaalan osalta kehittämisperiaatemerkinnyt, kauppaan liittyvät merkinnät, tuulivoima, kulttuuri ja maisema. Soidenkäyttö on jo valmiiksi selvitetty aiemmin yhdessä Kainuun kanssa. Liitolla on hyväksi havaittuja kokemuksia Himangan tulosta Pohjois-Pohjanmaan. Tämä kokemusta voidaan soveltaa myös Vaalan osalta. (Yhteyshenkilö Jussi Pämet, Pohjois-Pohjanmaan Liitto)

TUKIPALVELUT

Vaala on siirtänyt kirjanpidon, palkanlaskennan sekä tietohallinnon palvelut vuoden 2009 alusta Oulunkaaren kuntayhtymän Kuntapalvelutoimistoon. Palvelupisteet ja henkilökunta ovat kuitenkin säilyneet lähes poikkeuksetta kuntayhtymän kunnissa. Kainuun maakunta -kuntayhtymä toimii samalla periaatteella.

Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta tukipalveluiden järjestämiseen.

PELASTUSLAITOS

Pelastuslain (379/2011) 24 § (Kuntien vastuu pelastustoimesta) ottaa kantaa asiaan seuraavasti:

Valtioneuvosto päättää maan jakamisesta pelastustoimen alueisiin ja vahvistetun aluejaon muuttamisesta. Päätöksen aluejaon muuttamisesta valtioneuvosto tekee omasta tai pelastustoimen alueen kuntien kuntalain (365/1995) 79 §:n 1 momentin mukaisella enemmistöllä tekemästä aloitteesta. Aluejaon muuttamisen yhteydessä valtioneuvosto asettaa määräajan 3 momentissa tarkoitettujen voimassa olevien sopimusten muuttamiselle. Aluejakoa ja sen muuttamista koskevaa päätöstä tehtäessä on kuultava kuntia, joita aluejako tai sen muutos koskee.

Pelastustoimen alueeseen kuuluvilla kunnilla tulee olla sopimus pelastustoimen järjestämisestä. Sopimuksen hyväksymiseen ja muuttamiseen sovelletaan, mitä kuntalain 79 §:n 1 momentissa säädetään kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta. Sopimukseen sovelletaan muuten, mitä kuntien yhteistoiminnasta säädetään kuntalaissa.

Jos kunnat eivät 2 momentissa tarkoitetun aluejaon muutoksen yhteydessä sovi pelastustoimen yhteistoiminnan järjestämisestä 3 momentissa tarkoitetulla tavalla valtioneuvoston asettamassa määräajassa, valtioneuvosto päättää kustannusten jaosta, hallintomallista, virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista ja muista 1 momentissa tarkoitetun yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet. Valtioneuvoston päätös on voimassa, kunnes asianomaisilla kunnilla on sopimus pelastustoimen järjestämisestä.

Asiasta on keskustelupyynnö sisäministeriön pelastusosaston hallitusneuvos Mika Kätön kanssa. Palaan asiaan pikimmiten. (Yhteyshenkilöt pelastusjohtaja Anssi Parviainen ja Petteri Helisten).

Tällä hetkellä Vaala ostaa pelastuslaitoksen palvelut Kainuun pelastuslaitokselta.

VAALAN KUNTA

Vaalantie 14, 91700 Vaala

Vaihde 08-5875 6000

Telefax 08-536 0181

www.vaalai.fi

Maakunnan vaihdoksella ei liene vaikutusta pelastuslaitoksen toimintaan ellei kunta itse halua muuttaa tilannetta.

Lisätietoa Petteri Helistenin Olen kekkutellut -aiasta Sisäministeriön pelastusosaston hallitusneuvos Mika Kätön kanssa. Ennakkotapausta ei tosiaankaan ole, vaan kaikki tähänastiset pelastustoimen aluejaon muutokset ovat tapahtuneet kuntaliitosten seurauksena. Näin ollen Vaalan tapaus on uusi myös sisäministeriölle. Pelastuslaissa todetaan, että aloite pelastustoimen aluejaon muutokselle tulee joko alueen kuntien tai valtioneuvoston aloitteesta. "Alueen kunnat" on kirjoitettu pelastuslakiin hieman ylimalkaisesti, eikä laista tai sen perusteluista selviä, tarkoitetaanko siirtyvää kuntaa, luovuttavan pelastusalueen kuntia vai vastaanottavan pelastusalueen kuntia.

Sisäministeriöllä ei myöskään ole selkeää näkemystä, onko pelastustoimen aluejaon muutos Vaalan kunnan osalta välttämätön - ts. voisiko Vaala kuulua jatkossakin Kainuun pelastuslaitoksen alueeseen. Toisaalta Vaalan kunnan ensihoito on Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen vastuulla, mikä taas puoltaa Vaalan siirtymistä Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen alueeseen.

Jotta asiaa voidaan valmistella eteenpäin, tarvitsimme ensinnäkin Vaalan kunnan ja Kainuun pelastuslaitoksen alustavat kannanotot Vaalan kunnan mahdollisesta siirtymisestä Kainuun pelastuslaitoksen alueelta Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen alueeseen. Jos muutosta lähdetään viemään eteenpäin, on pyydettävä viralliset kannanotot kaikilta Kainuun pelastuslaitoksen alueen kunnilta.

Oulun kaupungilta Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen isäntäkuntana sekä alueemme muilta kunnilta ei ole vielä pyydetty kannanottoa mahdolliseen pelastustoimen aluejaon muutokseen.

Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen kanta Vaalan siirtymiselle on varovaisen myönteinen. Mahdolliseen muutokseen liittyy useita selvitettäviä asioita: henkilöstön ja kaluston siirtyminen, paloasemakiinteistön vuokrasopimus ja käytännön järjestelyt, pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimuksen uudistaminen jne. Patkaistavia asioita on sen verran runsaasti, että mahdollinen pelastuslaitoksen vaihto jo 1.1.2016 ei liene realistinen. Oletustoittoimen aluejaon muutos 1.1.2017 on sen ojaan toteuttamiskelpoinen.

- TÄSSÄ VAIHEESSA EI LIENE JÄRKEVÄÄ VAIHTAA PELASTUSLAITOSTA, KOSKA SOTE-UUDISTUKSEN MYÖTÄ ALUE VOI OLLA YHTENEN.

JÄTEHUOLTO

Vaala on osakkaana Kainuun jätehuollon kuntayhtymässä.

Maakunnan vaihdoksella ei ole vaikutusta jätehuollon järjestämiseen.